

Kuntatapaaminen Hämeenlinnassa
Aulankokeskus 25.11.2005 klo 10.00-15.30

MUISTIO
28.11.2005

Läsnä:

Sini-Pilvi Saarnio/ Hki, YSV Ry
Camilla von Bonsdorff/ Hki, YSV Ry
Niina Salminen-Åberg/ Forssa, YSV Ry
Jani Pieksamä/ Loppi, Riihimäki, YSV Ry
Mari Pihlaja-Kuhna/ Askola, Pornainen, Pukkila, YSV Ry

Okko Kiiski/ Hml seudun ympäristötoimi
Heli Jutila/ Hml seudun ympäristötoimi, JÄRKI
Timo Toivonen/ Hml seudun ympäristötoimi, Luonto-Aulanko
Marja Kokko/ Hml seudun ympäristötoimi, HYVÄT-hanke
Terhi Laine/ Hml seudun ympäristötoimi
Päivi Sieppi/ Hml seudun ympäristötoimi
Sirpa Vihalainen/ Hml seudun ympäristötoimi
Matti Jokinen/ Janakkala
Heikki Tammela/ Janakkala
Reijo Hemilä/ Hml seudun ympäristötoimi
Karri Jutila/ Hml seudun ympäristötoimi
Soile Kunnas/ Lammi, Tuulos
Seija Laakso/ Hml seudun ympäristötoimi
Milla Siiri/ Hml seudun ympäristötoimi

Ohjelma alkaen klo 10:

Haja-asutuksen jätevesihuollon kehittämishanke, Hämeen AMK:n EU-Hanke/ Markku Raimovaara

Markku Raimovaara kertoi laajahkosta jätevesihuollon kehittämishankkeesta, johon haetaan parastaikaa Life Environment- rahaa EU:lta. Mukana on lähes koko Kanta-Hämeen kunnat (Forssa, Hattula, Hauho, Hausjärvi, Hämeenlinna, Janakkala, Jokioinen, Kalvola, Lammi, Loppi, Renko, Tammela, Tuulos ja Ypäjä) sekä Hartola Päijät-Hämeestä, Hämeen ympäristökeskus, SYKE ja useita yrityksiä. Hankkeen kesto on reilut kaksi vuotta syksystä 2006, jos rahoitus saadaan. Tieto rahoituksesta tulee ensi kesänä.

Hämeenlinnan seudullisen ympäristötoimen esittely/ Sirpa Viholainen

Aikaisemmin ympäristötoimi on ollut osana Hämeenlinnan seudun kansanterveystyön kuntayhtymää, ja nyt 1.7.2005 lähtien toimialan tehtävät siirrettiin Hämeenlinnan kaupungille. Yhteinen yksikkö hoitaa n. 66 000 asukaan eli Hämeenlinnan, Hattulan, Hauhon, Kalvon ja Rengon ympäristönsuojelun, terveysvalvonnan ja eläinlääkinnän työt. Viranomaisena toimii Hämeenlinnan seudullinen ympäristölautakunta, jossa on 9 henkilöä. Yksikössä on yhteensä 20 (+1) virkaa tai toimea. Talousarvion suuruus vuodelle 2006 on 1 289 164 €, josta ympäristönsuojelun osa on 426 333 €. Yksikön pääpaikka on Hämeenlinna, viikoittain läsnäoloa pienemmissä kunnissa on 2 h viikossa. Keskusteltiin organisaation muutosvaiheista, nimike- ja palkkamuuutoksista. Yksikön työntekijöiden palkat tarkistettiin yhteistoiminnan aloituksen yhteydessä.

Myös toimenkuvia ja pätevyysvaatimuksia hiottiin. Tarkoitus on tehdä yhteistyötä v. 2010 loppuun asti. Palvelusopimus uusitaan vuosittain.

YSV Ry:n puheenvuoro kuntien palvelurakenneselvityksestä/ Sini-Pilvi Saarnio

Sini-Pilvi kertoi lyhyen yhteenvedon tällä hetkellä meneillään olevista asioista/hankkeista koskien ympäristönsuojelun alaa kunnissa ja valtionhallinnossa. Sivuttiin mm. YTAKE-hankkeita, Ekroosin ja Mansikkamäen raportteja, joista YSV Ry:kin on antanut lausuntoja. Sini-Pilvi kertoi kuntarakenneuudistuksesta, johon liittyen on asetettu 4 työryhmää (ympäristönsuojelu kuuluu ”tekniset ja muut palvelut”-ryhmään). Sini-Pilvi on osallistunut yhteen tekniset ja muut palvelut -ryhmän kokoukseen, johon viety YSV Ry:n lausunto asiasta. Ympäristöministeriön tuottavuusohjelman luonnoksen mukaan peräti 600 virkaa valtion ympäristöhallinnossa on uhattuna. Paljon on tekeillä ja yhteiskoordinointi tuntuu uupuvan. Yksi kysymys on, ehditäänkö YTAKE-hankkeiden tuloksia edes saada ennen kuin muutoksista jo päätetään? Kuntarakenneuudistusta viedään eteenpäin hurjaa vauhtia. YKL on juuri perustanut työryhmän, jonka tarkoituksena on seurata kaikkia em. muutoshankkeita ja yrittää vaikuttaa ympäristönsuojelun huomioon ottoon lausunnoilla tai vastaavilla keinoilla.

Camilla kertoi terveiset Helsingistä, jossa on viiden vuoden välein seurattu kaupunkilaisten mielipiteitä tutkimuksessa. Tulokset osoittavat, että mielipiteet ympäristönsuojelun tärkeydestä ovat vahvat! Työmme on tärkeää!

Keskusteltiin. Myös Hämeenlinnan seudulla on tehty mielipidetutkimusta ympäristöasioita, raportti löytyy netistä. YSV Ry voisi koota mielipidetutkimuksia yhteen ja tiedottaa asiasta, voitaisiin verrata esim. rahallisia menoja: ympäristönsuojelu vs. joku hanke, tällä tuotaisiin esiin, kuinka pienillä budjeteilla ympäristönsuojelu kunnissa toimii.

Pilaantuneiden maiden kunnostushankkeita Hämeenlinnassa/ Reijo Hemilä

Kanta-Hämeessä on ollut EU-projekti 21.12.2000-31.12.2002, jossa on tehty Kanta-Hämeen pilaantuneiden maa-alueiden pilaantuneisuusselvitystä ja kunnostustarvekartoitusta. Hämeenlinnasta löytyi lähes 120 kohdetta. Mielipiteet osoittavat, että pilaantuneiden maiden tutkimusta ja kunnostamista pidetään tärkeänä. Reijo kertoi muutamasta hankkeesta esimerkinomaisesti; Keinusaari (1 200 000 €), Verkatehdas (800 000 €) ja Vanajantie (130 000 €). Nämä kunnostuskohteet olivat tulleet ajankohtaiseksi kaavoituksen yhteydessä. Kustannukset ovat isoja verrattuna esimerkiksi koko ympäristönsuojelutoimen menoihin...

Ympäristölupavelvollisten laitosten valvontasuunnitelma Hämeenlinnan seudulla/ Milla Siiri

Milla kertoi kuinka Hämeenlinnan seudulla on tehty valvontasuunnitelmaa. Ensimmäinen valvontasuunnitelma tehtiin marraskuussa 2004. Valvontasuunnitelmassa on kuntakohtaiset luettelot valvontakohteista ja tieto siitä, kuinka usein niitä pitäisi tarkastaa. Vuodelle 2006 tarkastuksia olisi tehtävä 49 kpl ja jos lasketaan näihin kuluva keskimäärin 1,5 pv/ laitos, tulee tästä työajan menoa 3,5 kk vuodessa. Jos tämä jaetaan vielä 5,3 tarkastajan kesken, tulee kullekin tarkastuksia 3 viikkoa vuodessa. Valvontasuunnitelma herätti paljon keskustelua. Tänä vuonna ei

kaikkia suunnitelman mukaisia tarkastuksia ole pystytty tekemään. Lisäksi keskimääräinen aika: 1,5 pv ei pidä paikkaansa vähänkään monimutkaisempien laitoksien kohdalla tai mikäli uusia valvontakäyntejä samaan kohteeseen tarvitaan epäkohtien korjaamiseksi.

Keskusteltiin kuntien ja aluekeskuksien yhteistyöstä. YSV Ry voisi tehdä aluekeskuksiin kirjeen koskien aluekeskuksien ja ympäristönsuojelutoimen välisiä kehityskeskusteluja. Tällä hetkellä kunnissa käytävät kehityskeskustelut ovat MRL:n mukaisia, eikä niissä juurikaan sivuta ympäristönsuojeluasioita.

Nautittiin herkullinen lounas tunnelmallisessa Katajiston kartanossa, kivenheiton päässä kokoustilastamme ja ensi lumi puuteroi kauniisti Aulangon puiston vanhat puut.

Luontokoulu Ilveksen esittely ja luontokoulun tulevaisuus/ Päivi Sieppi/ Luonto-Aulanko -projekti

Luontokoulu toimii hienosti restauroidussa vanhassa talossa jossa mm. maalämmitys Tiloissa myös pysyvä näyttely ja Aulangon kansallisen kaupunkipuiston infopiste. Kts lähemmin www.luontokouluilves.fi.

Luontokoulun perustamistarve arviointiin Hämeenlinnan keke-ohjelman yhteydessä 1997-1998 ja toiminnan aloitti yksi luontokouluopettaja. Nykyään koulu on seudullinen ja sillä on mm. harjoittelijoita n. 20-25 henk./v. Talossa on 6000-7000 asiakaskäyntiä/v, pysyvä näyttely kaupunkipuistosta, koulu tarjoaa myös erittäin tärkeää ammattikasvatustyötä päiväkotien ja koulujen ympäristökasvattajille, myös metsämörrikoulutus kuluu keskuksen toimintaan. Ympäristötietoisuutta lisätään myös luontokouluopettajan kuntakäynneillä paikallisissa erityiskohteissa koulujen lähialueilla. KYHLin yleisen ympäristönsuojelun edistämiseksi on ideoita ja upeat puitteet!

JÄRKI-projekti/ Kanta-Hämeen järvet kestäväan kehitykseen/ Heli Jutila

Hanke on EAKR- rahoitteinen järvien suojele- ja kunnostushanke (v. 2002-2005), joka kohdistuu kahdeksaan kuntaan, kts. www.hameenlinna.fi/yosasto/jarki/index.htm Hankkeen puitteissa on tehty useita julkaisuja mm. Liesjärvestä. Myös käytännön kunnostustöitä on toteutettu mm. yhdessä järvien suojeluyhdistysten kanssa, lisäksi laadittu allassuunnitelmia, hoitokalastettu, niitetty, laadittu hulevesiselvityksiä ja ilmastuselvityksiä sekä vesikasvillisuuskartoituksia ja hoito- ja käyttösuunnitelmia järville.

HYVÄT- projekti- Hämeenlinnan seudun hyvä tulevaisuus -projekti/ Marja Kokko

Tämäkin projekti on toteutettu EU-rahoilla ja kestää 2003-2005, yhteensä käytetty 6,6 hlö-työvuotta ja tuloksena saatu varsin kiinnostava kestävä kehityksen arviointityökalu, kts. www.hameymos.fi/hyvat/etusivu.htm. Projektissa on kehitetty yhdessä kaavoittajien kanssa keke-seurantamenetelmien mittareita, keke-raportointia, kyselyjä sekä hiljaisten alueiden selvitystyö. Erittäin kiinnostavalta näytti web-pohjainen keke-vaikutusten arviointityökalu joka liittyy hyväksytyyn kaupunkistrategiaan, jossa todetaan että ” kestävä kehitys on kaiken kehittämisen taustalla ja toiminnan läpitunkevana periaatteena”. Työkalun toimii netissä, osa-alueita on 10 kpl: maankäyttö ja yhdyskuntarakenne, liikenne, sosiaaliset ulottuvuudet, palvelut, viher- ja virkistysalueet, ympäristöterveys, luonnonympäristö,

kulttuuriympäristö, suunnitteluprosessi sekä yhdyskuntatekniikkaa ja talous. Työkalu antaa yhteenvedon suunnitteluvaihtoehdon kestävydestä kunkin osa-alueen osalta esim. kaavoista. Käykääpä kokeilemassa! Työkalu on kaikkien käytössä.

Luontoretki

Aulangon iki-ihanaan puistoon aisteja herkistelemään vei meidät luontokouluopettaja Elise Stenroos; äänet, maisemakuvat, runot... kyllä taitava vetäjä ehtii rentouttamaan ryhmän tunnissakin ainakin tällaisessa mahtavassa ympäristössä, joka juuri oli pukeutunut ensilumeen.

SUURKIITOS HÄMEENLINNAN EMÄNNILLE JA ISÄNNILLE, OLI ANTOISA JA MUKAVA YSV-MAAKUNTAMATKA. Uskon, että moni meistä tulee ihan privaatistikin uudestaan ja voimme suositella retkeä Aulangolle kaikille YSV:n jäsenille!

Muistiin merkinneenä Mari (ap) ja Camilla (ip)